

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT

Mgr. Miroslava Anderková

Domov a práca – súbor pracovných listov pre 3. ročník

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Autor UZ: Bratislava
Kontakt na autora UZ: Mgr. Miroslava Anderková
Základná škola s materskou
škoulou, Hlavná 113/68, Terňa;
skola@zsterna.edu.sk
Názov: Domov a práca – súbor
pracovních listov pre 3. ročník
Rok vytvorenia: 2014
**Oponentský posudok
vypracoval:** Ing. Zuzana Poklembová
ISBN 978-80-565-0860-2

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komúní. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah:

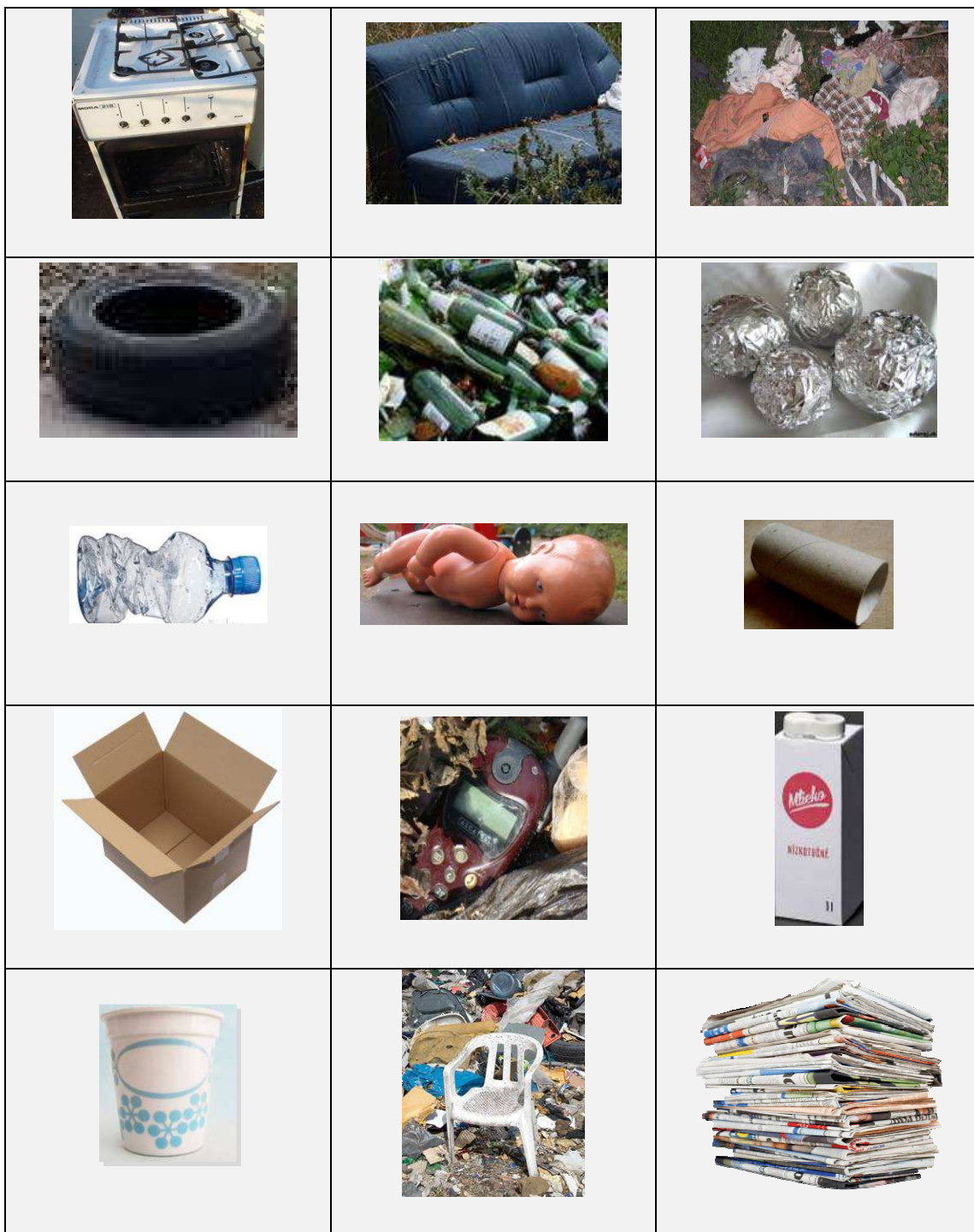
Odpadový materiál.....	3
Vianoce.....	6
Remeslá.....	11
Odievanie.....	14
Veľká noc.....	19

PL 1: Odpadový materiál

1. Prečítaj si krátky príbeh.

Tretiak Jožko hráva futbal na ihrisku. Chodí tam s kamarátmi. K ihrisku vedie cesta okolo smetiska. Neraz sa tam chlapci zastavia. Občas sa čudujú, čo všetko tam ľudia vyhadzujú.

➤ Prezri si obrázky a vymenuj, čo chlapci na smetisku videli:

2. Pri ihrisku stáli zberné nádoby rôznej farby. Pomôž Jožkovi roztriediť odpad do týchto nádob.

sklo

plasty

papier

komunálny odpad

šaty, topánky, hračky

3. Napíš aspoň tri dôvody, prečo triedime odpad.

Prečo?

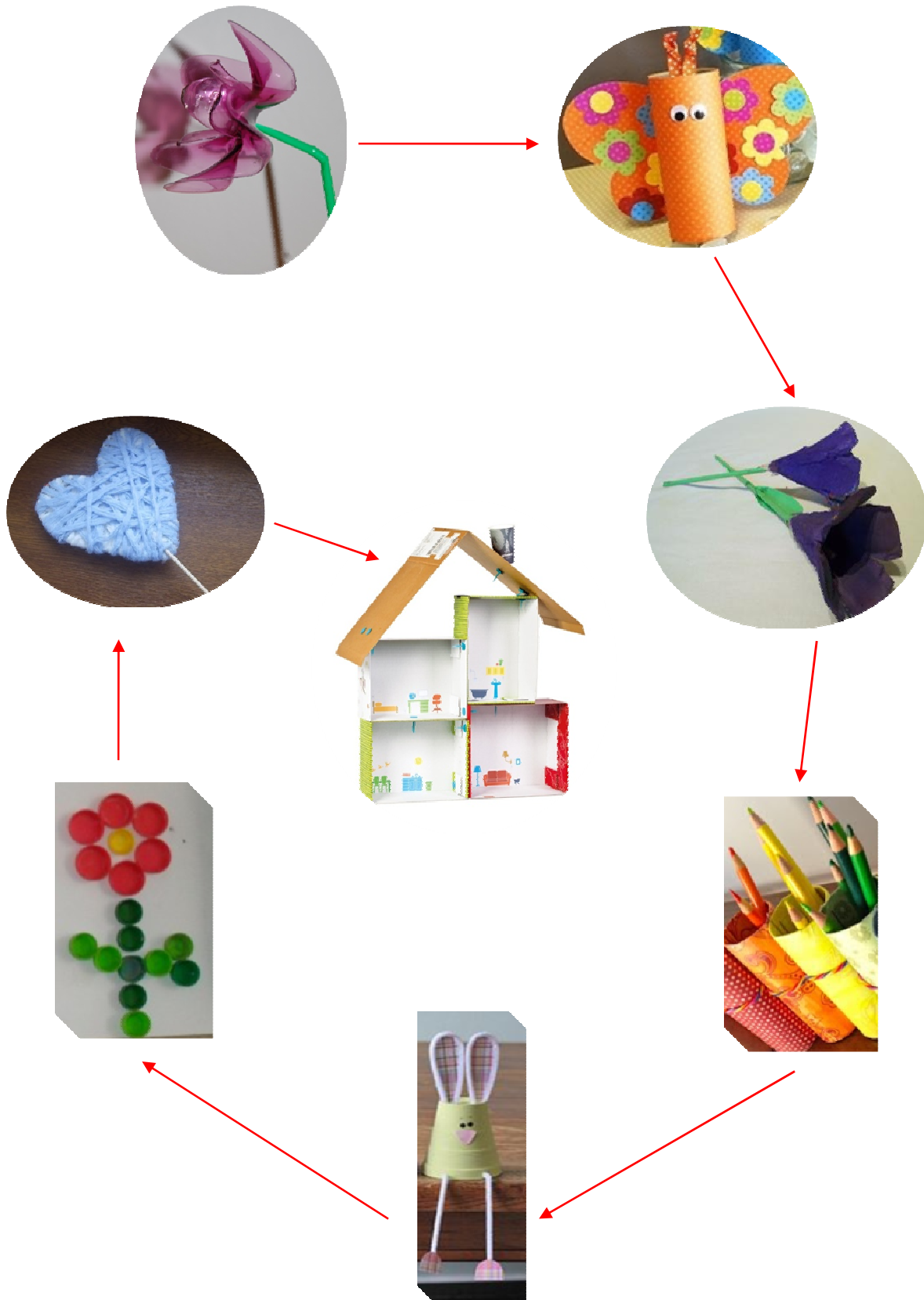
•

•

•

A recycling symbol consisting of three green arrows forming a triangle around a blue globe.

4. Skúsme to inak. Pozri si, čo všetko sa dá zhotoviť z odpadového materiálu, ako sú plastové fľaše, poháre, vrchnáky z PET fliaš, rolky z toaletného papiera, slamky, obaly z vajec, kartón, vlna...

PL 2: Vianoce

Vianoce sú kresťanské sviatky narodenia Ježiša Krista, ktorý sa narodil v Betleheme v jasličkách.

1. Rébus:

	K	L	M	N
1	D	I	Z	R
2	O	A	U	Č
3	F	T	G	E
4	N	H	V	S

Vypíš písmená z rébusu do tabuľky podľa súradníc a zistíš odpoveď na otázku:

„Ako sa nazýva obdobie prípravy pred Vianocami?“

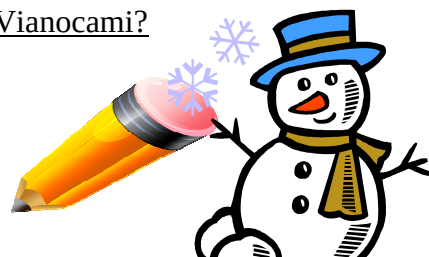
L2	K1	M4	N3	K4	L3

odpoveď: _____

2. Pomôž snehuliakovi zakrúžkovať správne odpovede.

➤ Ako sa volá veniec, ktorý pripravujeme pred Vianocami?

- a) vianočný
- b) veľkonočný
- c) adventný

➤ Čo predstavujú sviečky, ktoré sú na tomto venci?

- a) Koľko dní trvajú Vianoce.
- b) Koľko dní je do Vianoc.
- c) Koľko nediel' je do Vianoc.

3. Preškrtni jedlo, ktoré nepatrí k tradičnému vianočnému jedlu:

opekance	šunka	zemiakový šalát
uhorky	syr	ryža
vajce	kapustnica	ryba
zemiakové lupienky	čokoláda	oplátky s medom

4. Prečítajte si o zvykoch a tradíciách počas Vianoc a označ 😊 tie, ktoré dodržiavate i u vás doma.

Šupiny z kapra, alebo **peniaze** pod obrusom na štedrovečernom stole znamenajú, že **v rodine** počas budúceho roka **pribudnú peniaze**.

Cesnak na štedrovečernom stole má zabezpečiť **pevné zdravie** celej rodiny.

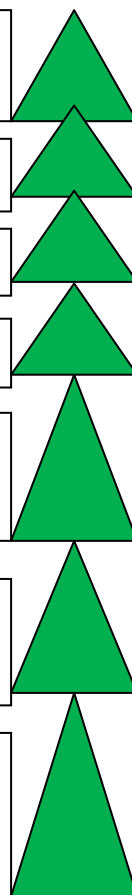
Med má zabezpečovať to, aby sme celý budúci rok boli **dobrí a milí**.

Spoločná **modlitba** aspoň raz v roku a **pod'akovanie** za jedlo, ktoré máme.

Jeden tanier navyše sa prestrie aj pre náhodného hosťa. Jedná sa o symbol spolupatričnosti, alebo symbolizuje tanier pre zosnulých členov rodiny.

Orechy sa nahádzu do každého kúta v príbytku, aby bola v dome **hojnosť** ako v štedrý deň, aj počas celého roka.

Jablko sa po večeri rozkrojí priečne na polovicu. Ak je **jadrovník v tvare hviezdy**, znamená to pre rodinu **šťastie a zdravie**, no ak je **jadrovník v tvare kríža**, rodinu podľa tradície čaká **choroba**, alebo dokonca **smrť**.

5. Ježiškovi k jasličkám prišli traja králi a priniesli mu dary - zlato, kadidlo, myrhu.

Každoročne sa ľudia počas Vianoc obdarujú. Napíš krátky list Ježiškovi, čo si želaš na Vianoce a vyfarbi si obrázok.

Ježiško,

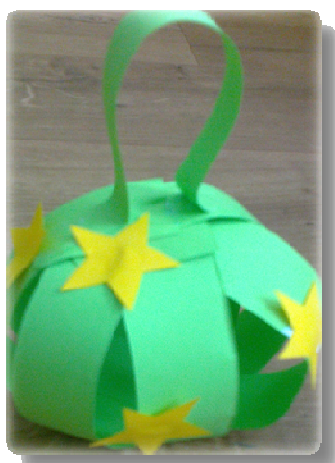
želám si _____

_____ **ĎAKUJEM.**

OmalovankyZadarmo.sk

6. Poteš svojich blízkych a zhotov pre nich darček.

A)

VIANOČNÁ GUL'A

alebo

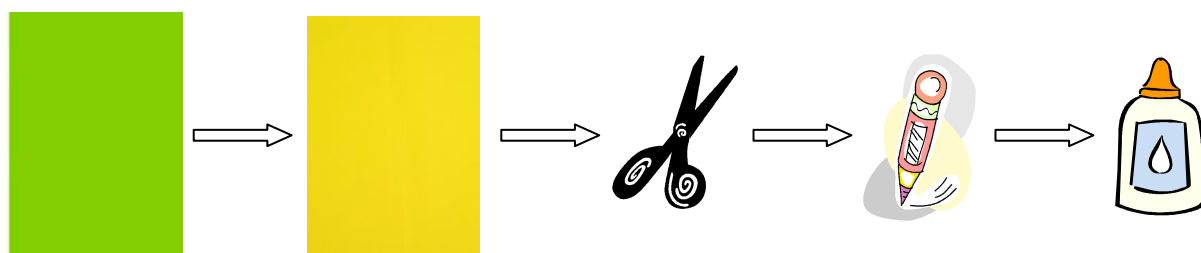

B)

ANJEL

A) VIANOČNÁ GUL'A

Potrebuješ:

Postup práce:

1. Zelený papier poskladaj na harmoniku. Strihaj po čiarach, ktoré vznikli po skladaní.

Stačí, ak vystrihneš 4 pásy papiera a 1 menší pásik na zavesenie.

2. Vezmi pás papiera a zlep ho dohromady tak, ako vidíš na obrázku.

3. Postupne prilep i ostatné pásy papiera do tvaru gule.

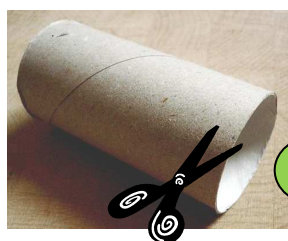
4. Zo žltého papiera vystrihni hviezdičky a prilep ich navrch. Na záver nezabudni prilepiť pásik z farebného papiera na zavesenie. Darček máš hotový!

B) ANJEL

Potrebuješ: rolku z toaletného papiera, nožnice, lep, temperové farby, štetec, pásik z farebného papiera na zavesenie

Obrázkový postup práce:

1.

2.

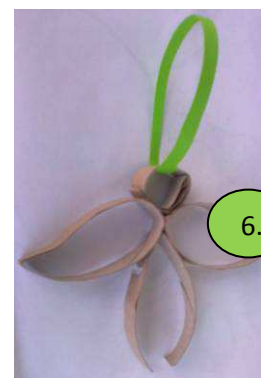
3.

4.

5.

6.

7.

8.

Hotovo!

PL 4: Remeslá

V minulosti patrili hrnčiarstvo, košíkárstvo, drotárstvo k tradičným remeslám na Slovensku.

Hrnčiari

vyrábali hlinené nádoby do domácností, ako napríklad hrnce, cedáky, misy, tanieri, krčahy, džbány, pekáče a podobne. Základom práce hrnčiarov bola hrnčiarska **hlina** a hrnčiarsky kruh.

Košíkári

pletením z prevažne prírodných materiálov, **z prútia**, vyrábali rôzne nádoby na uskladnenie alebo prenášanie potravín a tovarov, napríklad košík do ruky na nákup a noša na chrbát.

Drotári

pochádzali z najchudobnejších oblastí Slovenska. Často cestovali mimo Slovenska, dielne mali v USA, Poľsku, Rusku a na Balkáne. Opravovali hlinené hrnce, **z drôtu** vyrábali kuchynské náradie, predávali pasce na myši a letovali plechový riad.

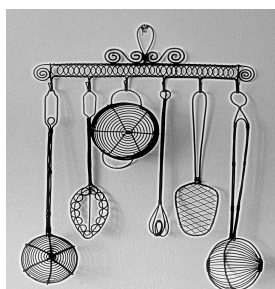
V súčasnosti sa každoročne koná festival tradičných remesiel v Kežmarku, na ktorom si široká verejnosť môže pozrieť remeselníkov pri práci a ich výrobky.

1. Vysvetli svojimi slovami:

"Remeslo má zlaté dno"

2. Spoj čiarou jednotlivé výrobky s remeslami.

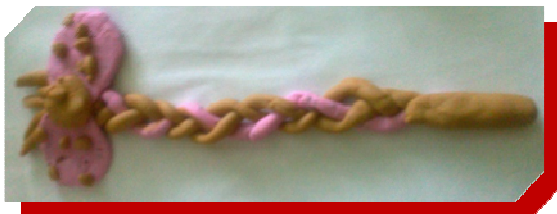
3. Zahraj sa so svojimi spolužiakmi na remeselníkov.

V triede si vytvorte 3 skupiny. Vyber si, či chceš patriť do skupiny hrnčiarov, košíkárov alebo drotárov.

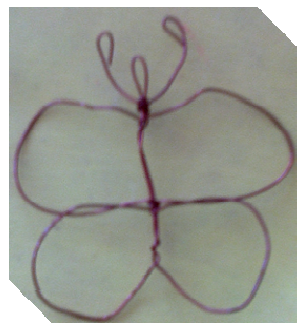
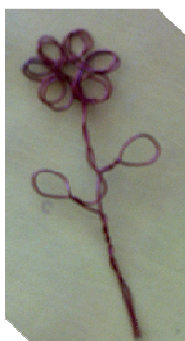
a) **hrnčiari** – vyrobte z plastelíny tanier, džbán, misu, hrniec,...

b) **košíkári** - z plastelíny upleťte košíky, korbáče. Korbáče si môžete upliesť aj z vlny.

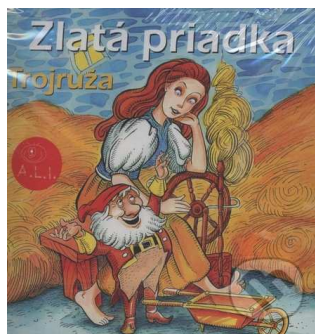
c) **drotári** – z drôtu vyrobte šperky, napr. prsteň, náramok, prívesok, náušnice,...

- Vytvorte si v triede malý festival remesiel → výstavku výrobkov, ktoré ste vyrobili v jednotlivých skupinách remeselníkov.

PL 5: Odievanie

1. Poznáte rozprávku o zlatej priadke?

Prečítaj si úryvok rozprávky.

Veľmi dávno žila jedna macocha a mala dve dcéry, vlastnú a pastorkyňu. Macochina dcéra bola lenivá a nešikovná. Pastorkyňa išla robota pekne od ruky.

Raz na macochinom poli vyrástol vysoký, hustý ľan.

Macocha prikázala pastorkyňi:

„Zuza, tento ľan mi spradieš na zlaté nitky!“

Vsotila neborkú pastorkyňu do izby a zamkla za ňou dvere.

Úbohé dievča rozkrútilo vretienko a dalo sa do pradenia. Vretienko sa krútilo a spomedzi Zuzkiných prstov vychodila tenučká priadza. Bola jemná, ale čo ako sa Zuzka trápila, zlatá predsa nebola.

Ako tak plače, zrazu vyskočí na oblok maličký mužíček v červenej čiapočke, a takto sa vypytuje: „Čo tak nariekaš, dievčička, čože ti je? „Akože by som nenariekala,“ ozvala sa Zuzka, „ráno mi macocha prikázala všetok tento ľan hneď a zaraz na zlaté nitky spriať. Ľanu je kopa, a ja veru neviem, ako sa pradiť zlato.“

„Lahká pomoc, dievčička. Ja ti s tým pomôžem, aj ťa naučím zlaté nitky priať. „A nič iné za to nechcem, len aby si mi do roka uhádla meno. Ak ho neuhádneš, staneš sa mojou ženou.“

Zuzka pristala na všetko. Mužíček sa zasmial a dal sa do pradenia. Vretienko sa krútilo a nitiek ako zlato pribúdalo. Do rána spriadli všetok ľan na zlaté nite...

ľan = *úžitková poľná rastlina pestovaná pre vlákna*

priať = *vyrábať nite*

priadza = *vlákno*

Celú rozprávku si môžeš prečítať na:

<http://citajmedetom.pravda.sk/klasicke-rozpravky/clanok/19419-o-zlatej-priadke/>

2. Pozri si obrázky. V minulosti sa pomocou týchto vecí vyrábali nite a tkanina.

a) Zakrúžkuj tie, ktoré sa spomínajú v rozprávke O zlatej priadke.

kolovráto

prasilica

vreteno

?

b) Vypíš písmená z rébusu podľa súradníc do tabuľky a zistíš, čo je na obrázku.

Riešenie zapíš pod obrázok k otázniku.

Rébus:

		↓	↓	↓	↓
		A	B	C	D
→	1	T	Z	R	S
→	2	V	K	U	J
→	3	O	Á	N	B
→	4	Ý	V	A	Í

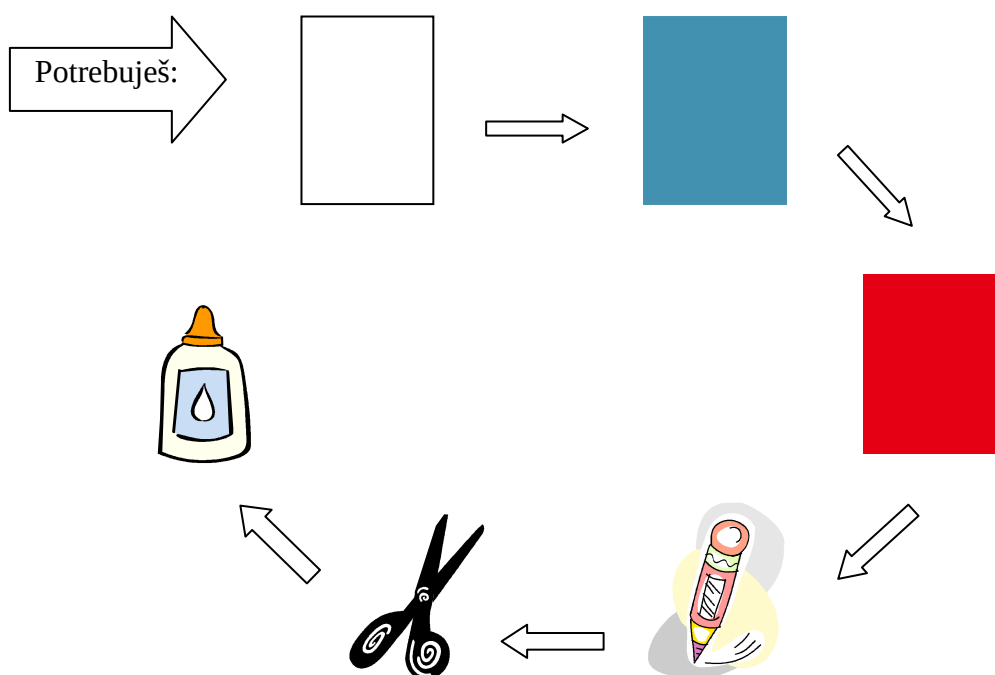
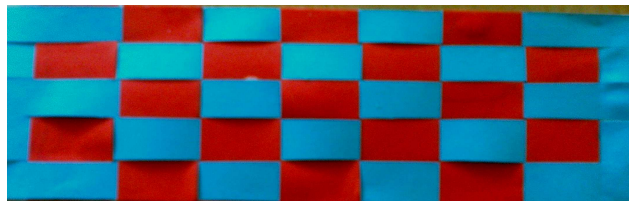
B2	C1	A3	D1	C3	B3

c) Vypíš písmená z rébusu a dozvieš sa, na čo sa takýto stroj používal.

D1	A1	C1	A3	D2	C3	C4	B4	A4	C1	A3	D3	C2	A1	B2	C4	C3	D4	C3

Papierové tkanie

3. Zhotov si záložku do knihy.

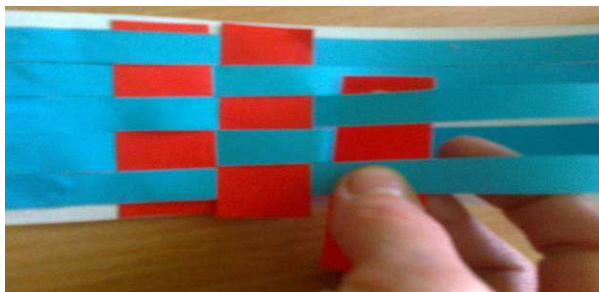

POSTUP:

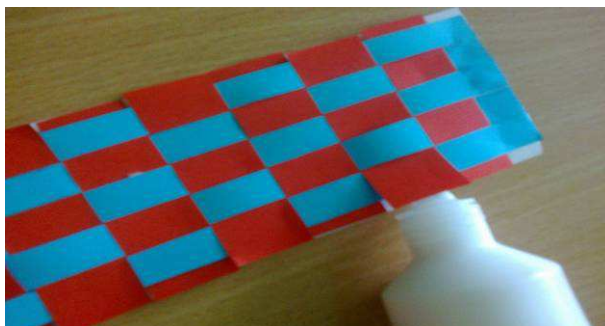
- 1) Z výkresu vystrihni obdĺžnik s rozmermi 6 x 18 cm (šablóna, obrázok č. 1)
- 2) Z modrého papiera vystrihni 5 obdĺžnikov s rozmermi 18 x 1 cm (šablóna, obr. č. 2)
- 3) Z červeného papiera vystrihni 7 obdĺžnikov s rozmermi 6 x 2 cm (šablóna, obr. č. 3)
- 4) Lepidlo nanies na obidva konce modrých pásov. Pásiky prilep postupne vedľa seba na výkres.

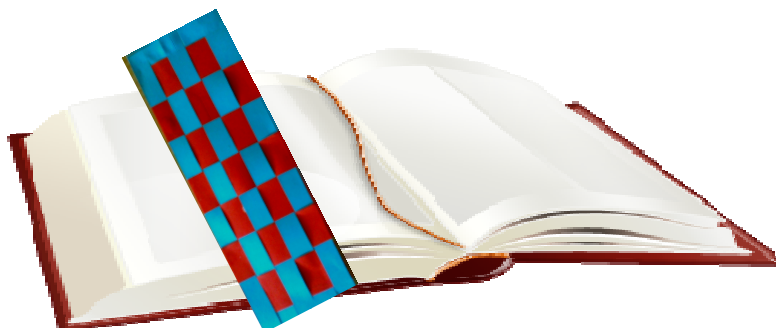
- 5) Vezmi si červený pásik papiera a vkladaj ho striedavo nad a pod pásik modrého papiera. Ďalší červený pásik prepletaj vedľa prvého, ale v opačnom poradí, začni pod a pokračuj nad. Týmto spôsobom prepletaj aj ostatné červené pásiky.

- 6) Nakoniec červené pásiky pevne prilep po obidvoch stranách k výkresu.

- 7) Papierovú tkanú záložku máš hotovú!

Šablóny:

Obrázok č. 1

obrázok č. 2 vystrihni 5 - krát

obrázok č. 3

vystrihni 7 - krát

PL 6: VEĽKÁ NOC

1. Rébus:

	A	B	C	D
1	R	O	K	V
2	U	J	Z	Č
3	E	F	G	I
4	P	T	A	M

Veľká noc je sviatok *a pre kresťanov oslava*
zmŕtvychvstania Ježiša Krista.

Vypíš do tabuľky písmená z rébusu podľa súradníc a získaj slovo, ktoré ti chýba v predchádzajúcej vete v rámečku. Po vyriešení a doplnení slova do rámečka si vetu prečítaj ešte raz.

B2	C4	A1	D3

2. Niektoré dni v období Veľkej noci majú zvláštne prívlastky. Spoj čiarou slová, ktoré patria k sebe.

VEĽKONOČNÁ

ŠTVRTOK

VEĽKONOČNÝ

PIATOK

VEĽKÝ

SOBOTA

BIELA

NEDEĽA

ZELENÝ

PONDELOK

3. Zakrúžkuj jedlo, ktoré patrí k tradičnému veľkonočnému jedlu:

opekance	šunka	zemiaky
uhorky	syr	klobásy
vajce	kapustnica	paska

4. a) Preškrtni v dvojsmerovke veľkonočné zvyky a symboly:

K	B	A	K	Č	E	I	V	S	O	C	D	A
I	H	U	O	R	B	Ž	Í	R	K	P	O	K
Č	S	I	N	A	Y	E	H	E	O	O	K	Č
A	X	P	Á	U	A	N	M	K	R	I	Č	A
J	C	D	R	T	N	C	T	B	B	P	Í	B
A	E	W	A	A	A	O	P	X	Á	P	J	I
Z	R	O	B	L	I	E	V	A	Č	K	A	Š
U	D	E	I	S	M	M	L	T	S	Y	V	R
L	Á	D	E	J	E	I	N	E	T	Ä	V	S

- ✓ šibačka
- ✓ oblievačka
- ✓ svätenie jedál
- ✓ baránok
- ✓ kríž
- ✓ vajíčko
- ✓ sviečka
- ✓ zajačik
- ✓ korbáč

(<http://www.gify.nou.cz>)

b) Spoj názvy veľkonočných zvykov a symbolov s obrázkami.

5. Vyfarbi si veľkonočný obrázok.

